

ἩΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος δωδέκατος Συνδρομήτρια : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἑσπέραις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι εἴησιναι : — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως : Ὁδὸς Σταδίου, 6 13 Σεπτεμβρίου 1881

Ἡ ΜΗΤΡΥΙΑ ΤΟΥ ΕΛΜΟΝΔΟΥ

Αἰτήγημα

Ὅτε ἡ γηραιά βαρονίσσ Δουπλαντῆ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Πλομβιέρῃ ἰδιοκτησίαν τῆς μετὰ τῆς Λεοντίνης Δουβάλ, αἱ κακαὶ γλώσσαι τῆς πόλεως ταύτης ἤρχισαν τὰ σχόλιά των.

— Κύτταξε γενναιότητα ποῦ σοῦ ἔχει αὐτὴ ἡ κόρη ! ἔλεγον. Νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς βαρονέσας, γὰρ νὰ τῆς κρατῇ συντροφιά. Μὰ αὐτὸ εἶνε βάσανο, εἶνε σωστὴ κόλασις. Τί στροίγλα ποῦ εἶνε αὐτὴ ἡ γρηῃά βαρονέσα ! Αἶ, καμμιὰ δοῦλα δὲν τῆς βαστάει· τοὺς ὑπηρέτας ὁ μῆνας δὲν τοὺς εὐρίσκει ἔς τὸ σπητί τῆς.

— Μὴ σὲ μέλη· ὅσον ἀνδροκαμωμένη κι' ἂν ἦνε, δὲν θὰ φάγη κ' αὐτὴ πολλὰ ψωμιὰ ἐδῶ.

— Μὰ ἀπὸ ποῦ ἐξεκίνησεν ἡ κακόμοιρη καὶ ἦλθε κ' ἐχώθηκε μέσα σὲ τέτοια σφηκοφωλιά ;

— Ποίος ἤθελες νὰ τῆς εἰπῇ τί βάσανα ἔχει νὰ ὑποφέρῃ ; . . Ἐρχεται ἀπὸ τὸ Ὀριλάκ. Εἶνε, λέγουν, κόρη ἐνὸς ὅπου ἐχρωκόπησε . . .

— Λέγουν ὅτι ἔχει ἀνατροπὴν καθὼς πρέπει· ἔχει καὶ δίπλωμα.

— Καὶ ἀπὸ ἀγάπη τῆς φιλοσοφίας λέγεις νὰ ἦλθε ἐδῶ ;

— Κιόλου· ἔχει ἀνάγκην νὰ κερδήσῃ τὸ ψωμί τῆς. Φαντάσου μία νέα εἴκοσι πέντε ἐτῶν, χωρὶς εἴκοσι πέντε λεπτά εἰσόδημα. Τί ἤθελες νὰ κάμῃ διὰ νὰ ζῆσῃ ;

— Ἄ ! ναί ! εἰς αὐτὸ δὲν λέγω τίποτε· ἔχεις δίκαιον ἢ δυστυχῆς ! εἶδες καὶ τί ἄσχημη ποῦ εἶνε ;

— Ἐγὼ νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, δὲν τὴν εὐρίσκω τόσον ἄσχημη.

— Ἔλα δά, ἀστεϊεύεσαι. . .

— Ὅχι, ἀλήθεια, πρῶτον ἔχει ὠραία μάτιν. . .

— Ἄν δὲν προφθάσῃ καὶ τῆς τὰ βγάινει ἡ βαρονέσα.

Ἡ Λεοντίνη Δουβάλ οὐδόλως προσέχουσα πρὸς τὰς περιέρρους ἐπαρχιώτιδας, αἵτινες τοσοῦτον περὶ αὐτῆς ἐπολυπραγμόνου, ἀφωσιώθη εὐσταθῶς εἰς τὰ ἐπίμοχθα αὐτῆς καθήκοντα. Ἐποτίσθη πικρίας πολλὰς γενομένη ἀκόλουθος γυναικὸς, ἣν ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ ἡλικία εἶχον καταστήσει δξύχολον. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ συχνότης τῶν βασάνων ἠλάττωσε τὴν δριμύτητα αὐτῶν. Ὅ,τι κατ' ἀρ-

χὰς ἐθεώρησεν ὡς προσβολὴν, κατόπιν τὸ ἐθεώρησεν ὡς γεροντικὴν ἰδιοτροπίαν. Ἐξάνεστη κατὰ τῶν πρώτων ὕδρων, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἐπέβαλε σιγὴν εἰς τὴν ὀργὴν τῆς, ἠτιάθη τὸν ἴδιον ἑαυτῆς χαρακτήρα, συνέσχεν ἑαυτὴν, εἶτα δ' ἐκάμφθη. Χρηματίσατ' ἄλλοτε ὑποδιδασκάλισσα, ἐγνώριζε τὰ παιδιὰ, φαντασιόπληκτα πάντοτε καὶ σκληρὰ· παιδαγωγὸς δὲ γενομένη νῦν ἐβδομηκοντοῦτιδος γράδος, ἀνεγνώρισεν ὅτι οἱ γέροντες ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ παιδιὰ, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ χρόνος, οἴμοι ! κατέστησεν αὐτοὺς ἀνιάτους. Ὁλκτεψε τὴν δέσποινάν τῆς τοιαύτην οὖσαν, οἰκτείρασα δὲ συνεχώρησεν αὐτήν. Ἐπιπλητομένη καὶ ὑβρίζουμένη ἀναίτιως ἀπεσύρτετο καὶ ἔκλειε κρύφα, ἐπανήρχετο δ' ἅμα ξηραινομένων τῶν δακρῶν τῆς. Κατ' ἀρχὰς ἐξεπλήρου ἐξ εὐθύτητος τὸ καθήκον αὐτῆς ὡς ἐμμίσθου, εἶτα δὲ προσηλώθη εἰς αὐτὸ ἐξ ὀδύνης. Ἡ νεανίσα αὕτη ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν δυστυχῆς, οὐδὲν οὐδέποτε ὄν ἡγάπησεν αὐτήν, πρὸ ὀλίγου δὲ οὐδὲ τὸν ἄρτον αὐτῆς εἶχεν ἀσφαλῆ· ἡ οἰκία ἐκεῖνη παρόεστη αὐτῇ ὡς ἄστυλον, ἡ γραιὰ ἐκεῖνη ὡς ὄν χρῆζον περιποιήσεως, ἐν δὲ τῇ θέσει αὐτῆς — ὅσον ἐπίμοχος καὶ ἂν ἦτο — εὔρε δεσμὸν συνδέοντα αὐτὴν πρὸς τοὺς ὁμοίους τῆς· ἐν τῇ αὐταπαρνήσει αὐτῆς ἐνυπῆρχε ποιά τις εὐγνωμοσύνη. Ὁ ναυαγὸς ἐν τῇ ἐσχάτῃ τοῦ κινδύνου στιγμῇ εὐρίσκει ἀπαλότατον ὡς βελούδον τὸν διασχίζοντα τὴν χεῖρά του αἰχμητὸν βράχον, οὐτινος δρᾶττεται πρὸς σωτηρίαν του.

Ὁ βίος τῆς κυρίας Δουπλαντῆ ἦτο διηνεκὴς φιλονεικία· αἱ θεράπαιναί τῆς ἀπῆλθον πᾶσαι ἐναλλάξ σκυθρωπαὶ καὶ βραγχναί. Προσέλαβε τὴν Λεοντίνην, ὡς δεξιὸς σφαιροβόλος ἐπίζητεῖ καὶ ἀνευρίσκει ἐφάμιλλον ἀντίπαλον ὅπως ἀνταποστείλῃ αὐτῇ τὴν σφαῖραν. Ἠλπίζεν ὅτι μετ' αὐτῆς θὰ εἶχεν ὠραίας διενέξεις σιχηνάς, κρίνουσα ὅτι ἡ Λεοντίνη ὡς διδασκάλισσα θὰ εἶχε πάντως ἰανὴν περὶ τὸ ἀνταπαντᾶν τὸ λυμὴν καὶ προπέτειαν. . . Καὶ ὅμως τίποτε· ἡ βαρονίσσ μετ' ὅλον τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας αὐτῆς ἄχρι τῆς ὑψίστης τῆς τέχνης τελειότητος ἀναχθῆν, μόνον ἀψιμαχίας τινας κατώρθωσε νὰ προκαλέσῃ· βραδυτέρου δὲ οὐδέν.

Ἡ ἐπίμονος καὶ ἀναλλοίωτος αὕτη σιγὴ τὴν ἀπεστόμωσεν· αἱ ὑπὸ μορφήν μονολόγων ἔριδες ἐφάνησαν αὐτῇ ἄμοιροι θεληγῆτρων καὶ πληκτι-

μία δυστυχής· ἐγὼ ἐπλάσθην νὰ κερδίζω μόνη μου τὸ φεμί μου... Ὁ πατήρ μου... ἀν ἤξεύρετε!

Ἔ. ὄχι. δὲν θὰ τὸ δεχθῶ αὐτὸ ποτέ, ποτέ!

Ὁ Εὐτύχιος Μιλσάν ἀπήλθεν ὡς βόμβα, οὐδὲ στρέψας κἄν τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὴν δαιουροῦσαν κόρην· μετὰ ἔν τέταρτον τῆς ὥρας ἐπέστρεψε κρατῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν υἱὸν του. Ἡ Λεοντίνη δὲν εἶχε κινήθῃ.

— Νὰ, ποῖος θὰ σᾶς κάμῃ νὰ μείνετε ἀν ἀκόμη ἔχετε καρδίαν. Ἐδμόνδε μου, παιδί μου, πήγαινε ἀγκάλιασέ την καὶ εἶπέ την· μητέρα. Ἐξ αἰτίας σου τὴν ἐπότισαν τόσαις πίκραις· φίλησέ την, παιδί μου.

Μετὰ ἓνα μῆνα—μάτην αἱ τῆς ἀνωτέρας τάξεως κυρίαί ἔδακνον ἐκ πείσματος καὶ ἀναγκησέως τὰ χεῖλη των—συνεζύχθησαν. Ὁ Μιλσάν ὅπως *λυσσαῖα* τοὺς κακεντρέχεις προσέλαθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τὸν παρὰ τῆ βαρονίδι ἄλλοτε ἡνίοχον Γιάννην, καὶ ἠγόρασε μεγαλοπρεπὲς ὄχημα.

[Ἐπειτα τὸ τέλος].

A. Π. Κ.

Ἐκ τῆς «Θεσσαλίας», συγγράμματος πολλοῦ λόγου ἀξίου τοῦ κ. Ν. Γεωργιάδου, μεταφερόμεν τὴν κατωτέρω ὄραϊαν περιγραφὴν τοῦ Ὀλύμπου, πολυμνήτου κατοικίας τῶν ἀρχαίων θεῶν, ὅστις ἀπὸ τοῦ νῦν θέλει ἀποτελεῖ τὸ πρὸς βορρᾶν ὄριον τοῦ ἐλληνικοῦ Κράτους. Σ. τ. Δ.

ΟΛΥΜΠΟΣ

Εἰς τὰ βόρεια τῆς Θεσσαλίας ὑψοῦται ὁ περιβόητος Ὀλύμπος, ὅστις, ἐκτεινόμενος κατ' ἀρχὰς εἰς συνέχειαν μεγαλοπρεπῶν κορυφῶν ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, καθόσον προβαίνει ἀνατολικώτερον καταπίπτει ἐκ τοῦ αἰθέρου αὐτοῦ ὕψους, καὶ ὡς κάτω Ὀλύμπος τελευτᾷ ἔτι μᾶλλον καταβαίνων εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν. Τὸ ὄρος τοῦτο, περιβάλλον ἐκ βορρᾶ τὴν Θεσσαλικὴν πεδιάδα, διὰ τε τὸ ὕψος του καὶ τὰ ἐκτεταμένα δάση του καὶ τὰς βαθεῖας αὐτοῦ χαράδρας καὶ τὸν ὄλον ἐν γένει ὄχλου του, παραβάλλεται ὑπὸ τινων περιηγητῶν μὲ τὰς Ἄλπεις τῆς Ἑλβετίας· ἀλλ' αἱ νοτιώτεραι αὐταῖς Ἄλπεις κεῖνται ὑπὸ τὸν ὄραϊον γλαυκὸν οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος· αἱ μεγαλοπρεπεῖς κορυφαὶ τοῦ Ὀλύμπου, περιβαλλόμεναι ἀπὸ γλυκεῖαν καὶ διαυγῆ ἀτμοσφαιραν, δὲν ἐμποιοῦσι τὴν αὐστηράν καὶ μελαγχολικὴν ἐντύπωσιν, ἣν αἰσθάνεται τις ἀνερχόμενος τοὺς παγῶνας καὶ βράχους τῶν Ἑλβετικῶν Ἄλπεων, ἀλλὰ συγκινοῦσιν ἠδύτατα τὰς αἰσθήσεις καὶ ἐξάπτουσι τὴν φαντασίαν. Ἐνταῦθα ὁ Ὀμηρος καὶ ὁ Ἡσίοδος ἐνεπνεύσθησαν ὄραϊάς ποιητικὰς εἰκόνας, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγνωσις θὰ μαρτυρῇ ἔσσει τὴν ἀπαράμιλλον καλλονὴν τῶν τόπων. Διακρίνομεν δὲ εἰς τὸ ὄρος δύο πλευράς, τὴν βορείαν ἢ Μακεδονικὴν καὶ Πιερικὴν, ὡς ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ἐγκαταστάσεως τῆς Θρακικῆς φυλῆς τῶν Πιέρων, καὶ τὴν μεσημβρινὴν ἢ Θεσσαλικὴν καὶ Περιοικικὴν, ὡς ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ἐνοικήσεως τῆς Πελασγικῆς φυλῆς τῶν Περιοικικῶν· καὶ αὕτη μὲν, καὶ τοῖς μὴ στερομένη ἐντελῶς δασῶν, δὲν παρουσιάζει τὴν κραταῖαν

καὶ ἄφθονον βλάστησιν ἐκείνης, ἐνέχει ὅμως ἀρόσιμα ὄροπέδια καὶ εὐχλόου, νομάς, διαρρέομενάς ὑπὸ διαυγεστάτων βρυκτίων, ἔνθα βόσκουσι πολλὰ ἀγέλαι ποιμνίων. Ἐν τῇ πλευρᾷ ταύτῃ ὑπάρχει καὶ ἡ ὄρεινὴ λίμνη Ἀσκαρῖς (Νεζερὸς). Τὸ μεσημβρινὸν τοῦτο ὄροπέδιον τοῦ Ὀλύμπου, ὅπερ ἤδη ὑψοῦται κατὰ τοὺς Ἀγγλικούς χάρτας εἰς 4,500 πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιράνειαν τῆς θαλάσσης, καταπίπτει ἔτι μᾶλλον πρὸς τὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν καὶ καλεῖται, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς ὑψίστας κορυφὰς τοῦ ὄρους, Κάτω Ὀλύμπος· ἡμίσειαν δὲ ὥραν ὑπὲρ τὸ ὄροπέδιον τοῦτο παύει πᾶσα βλάστησις ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους, συνισταμένον ἤδη ἐκ φαλακρῶν καὶ γυμνῶν τιτανολίθων μέχρι τῶν ὑψίστων κορυφῶν αὐτοῦ. Ὀλως ἀλλοίαν ὄψιν παρουσιάζει ἡ ἀρκτικὴ πλευρὰ τοῦ Ὀλύμπου· καὶ ἐνέχει μὲν καὶ αὕτη πλουσίας νομάς, ἀλλὰ διακρίνεται πρὸ πάντων διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ ἔκτασις τῶν δασῶν τῆς καὶ τὰς βαθεῖας καὶ ἀποτόμουσιν χαράδρας, αἵτινες διαυλακοῦσι τὰς πλευράς τοῦ ὄρους. Ἐνταῦθα ὑπὲρ τὸ χωρίον Σκουτῖνα ἐκτείνεται τὸ ὑπὸ τοῦ Λιβίου μνημονεύμενον πυκνότατον δάσος Καλλιπεύκη, διαρρέομενον ὑπὸ ἀφθόνων ὑδάτων, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου κατῆλλον εἰς τὴν Πιερίαν αἱ ὑπὸ τὸν ὑπατον Φίλιππον Μάρκιον Ῥωμαϊκαὶ λεγεῶνες· ἐνταῦθα ὑπὲρ τὸ χωρίον Λιτόχωρον παρατηρεῖται ἡ βαθυτέρα καὶ ἀποτομωτέρα χαράδρα τοῦ Ὀλύμπου, ἣτις κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ *Heuzey* φαίνεται διήκουσα μέχρι τῶν ἐγκάτων τοῦ ὄρους, καὶ διὰ τῆς ὁποίας καταφέρονται θορυβῶδῶς τὰ ὕδατα τοῦ Ἐπιπέως εἰς τὴν πεδιάδα· ἔτι βορειότερον δι' ἑτέρας χαράδρας ἀγούσης εἰς τὸ στενὸν τῆς Πέτρης καταβρέουσι τὰ ὕδατα τοῦ Ἐλικῶνος. Καὶ αἱ μὲν κατώτεραι μοῖραι τοῦ ὄρους, ἰδίως παρὰ τὴν κοίτην τῶν καταβρέοντων χειμάρρων καὶ ἐν αὐτῇ καλύπτονται ὑπὸ τῶν ὑδροχαρῶν πλατάνων, οἵτινες ἀνωτέρω ἀντικαθίστανται ὑπὸ καστανεῶν, καὶ ἔτι ἀνωτέρω ὑπὸ ἐλατῶν καὶ πευκῶν· κραταιοτάτη δὲ εἶνε ἡ βλάστησις κατὰ τὸ στενὸν τῆς Πέτρης καὶ περὶ τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, ἣτις κεῖται ἐν τῷ μέσῳ ἀγρίας καὶ ῥωμαντικῆς φύσεως τρεῖς ὥρας ὑπὲρ τὸ Λιτόχωρον. Βαθέα δάση πευκῶν καλύπτουσι τὰς ὄχθας τοῦ ἐκ τῶν κορυφῶν τοῦ ὄρους παρὰ τὴν μονὴν κατερχομένου Ἐπιπέως, αἵτινα ἀνωτέρω ἀντικαθίστανται ὑπὸ πυκνοτάτου δάσους ἐλατῶν, καλουμένου διὰ τὴν σκιερότητα αὐτοῦ *Μαυρολόγγου*. Ὑπὲρ αὐτὸ παύει πλέον πᾶσα βλάστησις καὶ ἄρχονται αἱ φαλακροὶ καὶ ἐκ φαίου τιτανολίθου συνιστάμεναι πλευραὶ διπυλακωμέναι ὑπὸ ἀπείρων ῥωγμῶν, ἐν αἷς καθ' ὄλον τὸ ἔτος διακίμεναι ἡ χιών, ὅθεν ἐπρομηθεύοντο αὐτὴν οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Πιερίας. Ἐκ τῆς χιόνος ταύτης ζητεῖ ὁ Σιμωνίδης ἐν τινι ἐπιγράμματι διασωθέντι παρ' Ἀθηναίῳ (III, 125) ἐν ὥρᾳ ἰσχυροῦ καύματος, ὅπως ἐγγέσων εἰς τὸ ποτὸν αὐτοῦ·